

Линеарна алгебра Б, 9. јун 2012.  
трећи ток

А Нека је  $L$  линеарни оператор векторског простора  $V$  димензије 3 над пољем  $\mathbb{R}$  одређен својом матрицом

$$A = \begin{bmatrix} -2 & 1 & 0 \\ -7 & 2 & 1 \\ -6 & 3 & 0 \end{bmatrix}$$

у односу на неку фиксирану базу  $e = [e_1, e_2, e_3]$  тог простора.

- 1° Одредити карактеристични полином оператора  $L$  и његове сопствене вредности.
- 2° Доказати да је  $A^2 \neq O$  и одредити бар један вектор  $a$  из базе  $e = [e_1, e_2, e_3]$  такав да је  $L^2(a) \neq 0$ .
- 3° Ако је  $f_1 = L^2(a)$ ,  $f_2 = L(a)$  и  $f_3 = a$ , доказати да је  $f = [f_1, f_2, f_3]$  база простора  $V$  и одредити матрицу оператора  $L$  у односу на базу  $f$ .

Б Нека је  $V$  еуклидски векторски простор  $\mathbb{R}^4$  и  $U$  његов потпростор свих вектора  $(x, y, z, t) \in \mathbb{R}^4$  за које важи:

$$\begin{aligned} x + y + z + t &= 0 \\ x - y - z + t &= 0. \end{aligned}$$

- 1° Одредити бар једну ортонормирану базу за  $U$  и за  $U^\perp$ .
- 2° Ако је  $v = (1, 2, 3, 4)$ , одредити ортогоналну пројекцију вектора  $v$  на потпростор  $U$ , а затим и растојање вектора  $v$  од потпростора  $U$  и  $U^\perp$ . Ком простору је вектор  $v$  ближи?

В На векторском простору  $V = \mathbb{R}^3[X]$  дефинисано је пресликавање  $\circ : V \times V \rightarrow \mathbb{R}$  на следећи начин:

$$p \circ q = p(0)q(0) + p'(0)q'(0) + \frac{1}{4}p''q''.$$

- 1° Доказати да је  $\circ$  један скаларни производ на векторском простору  $V$ , а затим и да је канонска база  $e = [1, X, X^2]$  простора  $V$  и једна ортонормирана база у односу на дати скаларни производ.
- 2° За линеарни оператор  $L$  векторског простора  $V$  задат са

$$L(p) = 2(1 + X + X^2) \cdot p(1) - 3 \cdot p(X)$$

одредити његову матрицу у односу на базу  $e$ , а затим доказати да је  $L$  један симетричан оператор у односу на дати скаларни производ.

- 3° Наћи бар једну ортонормирану базу  $f$  простора  $V$  у којој оператор  $L$  има дијагоналну матрицу и написати матрицу оператора  $L$  у нађеној бази.

Г Нека је  $A \in M_n(\mathbb{R})$  инверзбилна матрица реда  $n$ .

- 1° Доказати да је  $\det(\text{adj}A) = (\det A)^{n-1}$ .
- 2° Ако је  $A^T = \text{adj}(A)$ , испитати да ли је матрица  $A$  ортогонална. Да ли је ортогонална ако је  $n$  непаран број?

Линеарна алгебра Б, 9. јун 2012.  
трећи ток

А Нека је  $L$  линеарни оператор векторског простора  $V$  димензије 3 над пољем  $\mathbb{R}$  одређен својом матрицом

$$A = \begin{bmatrix} -2 & 1 & 0 \\ -7 & 2 & 1 \\ -6 & 3 & 0 \end{bmatrix}$$

у односу на неку фиксирану базу  $e = [e_1, e_2, e_3]$  тог простора.

- 1° Одредити карактеристични полином оператора  $L$  и његове сопствене вредности.
- 2° Доказати да је  $A^2 \neq O$  и одредити бар један вектор  $a$  из базе  $e = [e_1, e_2, e_3]$  такав да је  $L^2(a) \neq 0$ .
- 3° Ако је  $f_1 = L^2(a)$ ,  $f_2 = L(a)$  и  $f_3 = a$ , доказати да је  $f = [f_1, f_2, f_3]$  база простора  $V$  и одредити матрицу оператора  $L$  у односу на базу  $f$ .

Б Нека је  $V$  еуклидски векторски простор  $\mathbb{R}^4$  и  $U$  његов потпростор свих вектора  $(x, y, z, t) \in \mathbb{R}^4$  за које важи:

$$\begin{aligned} x + y + z + t &= 0 \\ x - y - z + t &= 0. \end{aligned}$$

- 1° Одредити бар једну ортонормирану базу за  $U$  и за  $U^\perp$ .
- 2° Ако је  $v = (1, 2, 3, 4)$ , одредити ортогоналну пројекцију вектора  $v$  на потпростор  $U$ , а затим и растојање вектора  $v$  од потпростора  $U$  и  $U^\perp$ . Ком простору је вектор  $v$  ближи?

В На векторском простору  $V = \mathbb{R}^3[X]$  дефинисано је пресликавање  $\circ : V \times V \rightarrow \mathbb{R}$  на следећи начин:

$$p \circ q = p(0)q(0) + p'(0)q'(0) + \frac{1}{4}p''q''.$$

- 1° Доказати да је  $\circ$  један скаларни производ на векторском простору  $V$ , а затим и да је канонска база  $e = [1, X, X^2]$  простора  $V$  и једна ортонормирана база у односу на дати скаларни производ.
- 2° За линеарни оператор  $L$  векторског простора  $V$  задат са

$$L(p) = 2(1 + X + X^2) \cdot p(1) - 3 \cdot p(X)$$

одредити његову матрицу у односу на базу  $e$ , а затим доказати да је  $L$  један симетричан оператор у односу на дати скаларни производ.

- 3° Наћи бар једну ортонормирану базу  $f$  простора  $V$  у којој оператор  $L$  има дијагоналну матрицу и написати матрицу оператора  $L$  у нађеној бази.

Г Нека је  $A \in M_n(\mathbb{R})$  инверзбилна матрица реда  $n$ .

- 1° Доказати да је  $\det(\text{adj}A) = (\det A)^{n-1}$ .
- 2° Ако је  $A^T = \text{adj}(A)$ , испитати да ли је матрица  $A$  ортогонална. Да ли је ортогонална ако је  $n$  непаран број?